

תאריך עדכון: 31/05/2012

שם המרצה: ד"ר רוני גבע
שם הקורס: הערכה ומדידה
מספר הקורס: 60-856-01

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"ג
סמסטר: שנת
היקף שעות: 2 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

קורס זה בנוי כקורס קליני התפתחותי שמטרתו הכשרת המשתתפים לערוך הערכה מושכלת של אינטליגנציה של ילדים. בקורס יסקרו מודלים תיאורתיים ואמפיריים שונים לאינטליגנציה ולהערכתה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

בקורס יוצגו עמודי טווח קליניים להערכת אינטליגנציה, מתוך ראייה המחייבת אינטגרציה של מקורות מידע שונים, תצפיות, ראיונות ומידע מכלים סטנדרטיים. הקורס יתמקד בהוראת מבחן ה R-WISC 95, ובהערכת יכולות על פי מבחן הבנדר-גשטלט ויכלול גם התנסות עם ערכת ה IV-WISC העתידה לצאת לאור. בקורס זה הסטודנטים יתרגלו שימוש באמצעי אבחון העומדים לרשות פסיכולוג קליני עם ילדים להערכת אינטליגנציה, יכולות קוגניטיביות ספציפיות ותהליכים קוגניטיביים. יושם דגש על אינטגרציה בין אספקטים כמותיים ומרכיבים קליניים-איכותניים לצורך אינטרפרטציה של הממצאים לצורך בניית תוכנית התערבות.

מהלך השיעורים: להרצאות יהיו בדרך כלל שני חלקים: פתיחה פרונטליות מלוות במצגות ממחשבות בה יוצג התחום המוערך והמסגרת התיאורתית לפיתוחו. חלקו השני של כל שיעור יוקדש להתנסות עם הכלים ודין במוקדי חולשה וחוזק שהוא מציג תוך פיתוח דיונים פעילים בהשתתפות הסטודנטים. בקורס משולבות הרצאות אורח של צוות הפיתוח של ה IV-WISC המיועד לצאת לשימוש קליני בשדה בעתיד ותאפשר למידת הערכה באמצעותו.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

סמס' א'

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1	עקרונות בבסיס האבחון ההתפתחותי	Sattler; Spreen	
2	סוגי כלים להערכת יכולות של ילדים- סקירה כללית	Sattler	
3	תצפית ואנמנזה	Sattler chap 16, 17	
4.	מהי פסיכומטריה: אינטליגנציה, נתוח יכולות)	קליין	

	קליין	ניתוח גורמים	.5
		ציורי ילדים-מרכיבים	.6
		ציורי ילדים-התפתחות	.7
		ציורי ילדים- אינדיקטורים קליניים	.8
	מדריך למבחן בנדר גשטלט	מבחן בנדר-גשטלט II עקרונות העברה וציון	.9
מטלת בנדר גשטלט (הגשה בחופשת הסימסטר)	Koppitz Decker	מבחן בנדר (המשך) אינדיקטורים קליניים	.10
	מדריך WISC_R95	WISC-R 95 הכרת מטרות, הבט היסטורי, מאפיינים פסיכומטריים	.11
		רציונל לנתוח יכולות, יתרונות ומגבלות	.12
העברת WISC_R תרגול על בוגר		מאפייני הגירסה בארץ :מגבלות הסטנדרטיזציה	.13

סמס' ב'

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה	הערות
1-6	הכרת תתי מבחני הווקסלר	Kauffman	הגשת סטודנטים
7	אינטרפרטציה	Kaufman	
8	פרופילים- הבחנה מبدלת, ישום ניתוח גורמים	Walker	העברת R-WISC לילד בסיכון נמוך
.9	IV-WISC	Anastasi	מרצה אורח
.10	סדנה IV-WISC		מרצה אורח
.11	כתיבת דוח מסכם	Sattler (המקרה של ד. ד.) הופיין	
.12	היזון חוזר להורים	Sattler; Witt	
.13	סיכום לאור המודל האקולוגי		הנחיות העברת WISC- R לילד מהמערך הקליני

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מותאם לתלמידי MA במגמה לפסיכולוגיה קלינית של הילד

חובות / דרישות / מטלות: ההשתתפות בקורס מחייבת נוכחות ומעורבות פעילה. חובות הקורס כוללים העברת בנדר-גשטלט לילד, הגשת רפרט לגבי 2 תתי מבחנים מה-WISC-R, העברת WISC_R לילד בסיכון התפתחותי נמוך, העברת בטריה לאבחון קוגניטיבי מלא לילד מהמערך הקליני והגשת דוח אבחון. ההגשה תשקף אינטגרציה של ממצאי כלי זה עם ממצאים העולים משימוש בכלי אבחון אחרים ונתונים קליניים.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): מספרי הצגת תרגיל בנדר (10%)
תרגיל WISC-1 תרגיל 1 (10%)
הצגת WISC-2 תרגיל 2 (50%)
הגשת רפרט תתי מבחנים (20)
תרומה פעילה לדיונים בשיעור (10%)

ד. ביבליוגרפיה: מצויינת לעיל, חובה

קריאה

קליין, פ. (1995), אינטליגנציה, הגישה הפסיכומטרית. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

Anastasi, A. (1996), *Psychological Testing* (7th edition), Macmillan Publishing Company, NY.

Kaufman A. S., Lichtenbger, E. O (2000) *Essentials of WISC-III and WPPSI-R Assessment*

Spreen, O., & Strauss, E. (1998), *A Compendium of neuropsychological tests, Administration, Norms, and Commentary*, 2nd edition, Oxford University Press, NY.

Sattler, J.M. (1990), *Assessment of Children*, 3rd edition, Jerome M. Sattler Publisher, San Diego.

Walker, C. E., & Roberts, M.C (1992), *Handbook of Clinical Child Psychology*, 2nd edition, A Wiley-Interscience Publication, John Wiley & Sons. – Section 2: diagnostic Assessment of Children.

Witt, J. C., Elliott, S. N., Daly III, E. J., Gresham, F. M., & Kramer, J.J. (1998), *Assessment of at-risk and special needs children*, McGraw-Hill, USA.

Allen RA, Decker SL. (2008) Utility of the Bender Visual-Motor Gestalt Test-Second Edition in the assessment of attention-deficit/hyperactivity disorder. *Percept Mot Skills*. , 107(3):663-75.

Decker SL, Allen R, Choca JP. (2006). Construct validity of the Bender-Gestalt II: comparison with Wechsler Intelligence Scale for Children-III. Percept Mot Skills. 2006 Feb;102(1):133-41.

בנימין אברהם (1977) *הראיון המסייע*, ספריית הפועלים.

קליין, פ (1995). אינטליגנציה הגישה הפסיכומטרית. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

ביבליוגרפיה נוספת תנתן במהלך הקורס בהתאם לסוגיות הספציפיות ולמקרים שיוצגו.

חומר מחייב לעבודה: הרפרט יתמקד בשני תתי מבחנים של הווקסלר ויכלול פן תיאורתי ופן קליני-מעשי, תרגיל העברת בנדר ותרגיל ווקסלר ראשון יוצגו לדין בכתה, תרגיל 2 יכלול בטריה מלאה ויוגש כדוח מסכם בתום הקורס.